

Elfizetési díjak:
egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; községi jegyzőknek és tanítóknak egész évre 3 frt.
Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr; bélyeg-díj minden beiktatásért 30 kr.
Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdíjjal, nyugtá-bélyeggel és támlappal együtt 8 frt.
Nyitási soronként 30 kr.
többszöri hirdetésnél kedvezmények nyújthatnak.

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz címezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmentetlen levelek csak ismert kéztől fogadhatók el.

Az állami iskola.

Sürgősen megoldandó kérdésnek tartjuk azt, hogy hová építtessék az állami iskola. Ezért hívtuk fel az érdeklődők figyelmét az ügyre, midőn a beérkezett két véleményt egész terjedelmében közöljük, a közérdek szempontjából ismételtén kérjük az érdeklődőket, hogy az iskola elhelyezéséhez hozzá szólni sziveskedjenek.

I.

Tekintetes szerkesztő ur!

Az állami iskola elhelyezésének kérdéséhez van szándékom hozzá szólni, ha t. i. sziveskedik a tekintetes szerkesztő ur soraimnak egy kis helyet adni becses lapjában. Nehogy félre értsen, jó eleve kijelentem, hogy mint népiskolai tanító, ki előtt semmi egyéb, csakis a nevelésügy lebeg, kívánom és fogom a dolgot latolgatni.

Bármely ügy helyes elintézésénél elkerülhetetlenül szükséges, hogy abban a fő és ne a mellékérdek döntsenek. Én, úgy becses lapjából, mint egyes, többé-kevésbé érdekelt felek nyilatkozatából arról kezdek meggyőződni, hogy az állami iskola elhelyezésének kérdésében a fő indok helyett a mellékindokok kezdenek előtérbe lépni; s nem annyira arról van szó, hogy ezen várya-várt vendégünknek hol jelöljünk ki egy csendes és egy öt jogosan megillető nyugodalmas helyet, hanem inkább arról, hogy ezen díszes, s a modern követelményeknek bizonyára megfelelő iskola épület, hol diszithetné inkább városunkat. Ezen föltevésben lelem magyarázatát azon jelenségnek, hogy a régi városi kórháznak telke fölött, kezdünk napi-

rendre térni; dacára annak, hogy e telket, az ennek megvizsgálására, illetve megszemlélésére kiküldött királyi tanfelügyelő, az építészeti hivatal főmérnöke, városunk polgármestere s több erre meghívott bizottsági tag, annak idejében iskolahelyiségnek teljesen jónak és kifogás nélkülinek találta és találná bizonyára ma is. Mindnyájan örvendénk azon, ha e telek nyitabb helyen lenne s eként városunk szépítési körén belül esnék; ámde a midőn első sorban iskoláról és nem városunk szépítéséről van szó, a mellék indokokat szorítsuk háttérbe, s a látszatért ne áldozunk fel semmit a dolog lényegéből, nehogy úgy járjunk a kérdés megoldásával, mint elődeink a gymnasium elhelyezésével, mely utcasorban van ugyan építve, ámde nincs annyi udvara, hol a növendék egy tisztességes hosszú-ugrást megejthetne. Beszuszakolhatnók ugyan az állami iskolát a combinatióba vett helyek bármelyikére is, de tekintve azt, hogy ideje lesz már a tanulókat nemök szerint osztályozva, teljesen elkülöníteni egymástól, az állami iskolába két bejáratra, két udvarra és egy közösen használandó torna-térre lesz szükség. Ezekon kívül gondolnunk kell egy kis kertre is, mely úgy esztétikai, mint egészségi szempontokból véve nagyon óhajtható lenne.

Ezek alapján, eltekintve az adóhivatal telkének megszerzésétől, mely hely a Bem-térből leendő kiegészítés által leginkább megfelelne a célnak, de a mely teleknek megszerzése valószínűleg csak pium desideriumnak marad örökre, vissza kell térnünk azon helyre, mely a felszínre hozottak között a timár-szín megszerzésével a leg-

nagyobb és fekvésénél s szabályos alakjánál fogva legegényesebben rendezhető be, t. i. a régi kórházi telekhez.

Mintha látnám, miként fog elfordulni tőlem a tekintetes szerkesztő ur ezen nézetem kifejezése miatt, s miként fog hivatkozni ezzel szemben, ha ugyan méltatni fog erre, eddigi álláspontjára. De én mindezek dacára nem átalom kimondani, hogy e telket, nemcsak nagyságánál, hanem a környező utcák kitakarítása, tisztán tartása és talaja egy részének levezetése által származott tiszta levegője, és egy iskolának annyira szükséges csendes volta miatt az eddig felszínre hozott telkek közt, iskolahelynek legalkalmasabbnak tartom.

Nékiünk, községi iskolai tanítóknak, évtizedeken keresztül bő alkalmunk volt meggyőződni arról, hogy a főutcák zaja, a gyakori szekérsörgés, a sok mindenféle lármá nagyon is megtizedeli a gyermekek lelkébe munkánk eredményét. Gyakran 3-4 percre, sőt még ennél is többre van szükségünk, hogy az utcáról behalló lármá miatt felbomlott rendet és figyelmet vissza tudjuk állítani. A muzsák nem kedvelik a zajos helyet; épen ezért most, midőn részökre új hajlékról kell gondoskodnunk, ne feledjük ki számításunkból e kívánalomnak is eleget tenni, mi által egy más, szintén igen lényeges szükségletnek is elég lesz téve, értem alatta a portól mentes tiszta jó levegőt.

A ki szeles, száraz időben fő utcáinkon végig tekint, s látja azon porfelleget, mely gyakran alig átlátszó sűrűséggel bír, s csaknem útját

állja a közlekedésnek, könnyen elképzelheti, minő porral dus levegővel vannak gyermekeink kedvenc helye, az iskolák tantermei saturálva, ha ugyan a szél megengedi a szellőztetést, és nem kényszeríti a gyermekserget arra, hogy 3-4 óra hosszat egy és ugyanazon levegőt szivja magába. Higgye el nekem szerkesztő ur, hogy az emberi hiúságnak semmiben sem adjuk meg annyira árát, mint a kis városok poros főutcaiban épített iskolákban, hol legdrágább kincsünk — édes gyermekeinktől — vonjuk meg a jó levegőt és a csendes munkalódáshoz szükséges alkalmat.

Áttérve azon okokra, melyek az állami iskolának e telekre leendő elhelyezése ellen fölhozattak, önkénytelenül eszembe jut azon ismeretes közmondás, hogy „nem akarásnak nyögés a vége.“ Mert a timárok birtokában levő szomszédos telek megvétele nem kerül oly nagy áldozatba városunknak, melyért érdemes lenne az állam ajánlatát kockáztatni, oly időben, midőn a községi iskola bérhelyisége ismételtén gazdát cserélt, minnek következtében van és lehet okunk félni, hogy egy rövid félév múlva Isten szabad ege alá kerülünk ki községi iskolánkkal.

Nincs több szavam ez ügyben, csak még annyi, hogy jelöljön a város bárhol is helyet az iskolának, csak ne késsen vele soká, nehogy a kedvező alkalmat elszalasztva, egy sürgősen megoldandó kérdés bizonytalan időre elintézetlen maradjon.

Bogdán István,
igazgató-tanító.

A „Szilágy-Somlyó” Tárcája.

Érettségi után.

— Rimes tanácsok pályaválasztás előtt. —

Az érettségén szépen átesél.
Hozá a hirt az örvendő levél.
Vagy tehát érett, tudós, sőt mi bölcs,
— Mert mi leesik, az mind ért gyümölcs.
Hát üdvözöllek, hogy meg nem bukál,
Persze hogy szívóbb, mint rokonszóló;
De mert tanácsom kéred, hogy mi légy —
Lévé minden már annyi, mint a légy,
Im rimbe szedve itt a kért tanács,
Ha megfogadtad, egykoron kalács.

Pap légy jó öcsém, pap és semmi más,
Bárha neved nem Pál s Jeremás.
Hogy nem érzed rá belső hivatást?
Tán kiállja rajtad a palást?
Vocatio? — ma ez felesleges,
Lehetsz fölfele bizvást esperes,
Mert püspökséget már nem jósolok,
Noha „kivánni“ — írva jó dolog.

Ah! dicsőbb pályát láb még nem tapodt.
Mert kit becsülnék — úgy, mint a papot?
Tiszteletesnek hív a nép, a hü;
Hajad hultán léssz — nagy tiszteletű.
Hogy hátad megett másként zeng a nóta?
Tied ám a busás halotti stóla!

A keresztelők, esküvők aratsz,
Torára hív a sivalgó malac.
Féled párolog legelsője a tálnak
S ne feled, hogy mondják, mért kínálnak.

Ha élet helyett ocuval fizet
A Levitákról rád maradt tized:
Vigasztalnak tetejes garmadák,
Hogy hiveid mind' buzaként adák.

S tanulnod mit kell, csupa semmiség!
A példabeszéd, igaz — zengi rég,
Hogy a jó pap is holtáig tanul
És tanulatlan, a midőn kimul.
De néked elég husz, harminc avas,
Már hogy szent beszéd, mely mint a vas
Elnyühetetlen szent portéka, s ládd
Még az irigység sem foghatja rád,
Hogy szenzációért töröd jó magad,
A mi jól nevelt papnak nem szabad.

Hogy a káplánság hosszú sor? dehogy!
Igaz reményed gebévé lefog;
De azért léssz pap, hogy megtanuld,
Hogy Kánaánba pusztán át az ut,
S hogy türelmed olajos korsaját
A sarepsai özvegy hagyta rád.
S a kápláni év vénülő sora
Ha tar fejedre babért nem fona:
Hasznod belőle lesz talán ez egy,
Hogy várni unó arád férjhez megy.

S midőn felkapsz az ugorka-fára,
Ifju leány lesz vesztésed ára.
És boldog leszel, boldog! — hajh minő
— Bár hajad, fogad ne várd hogy kinő. —

De eléred a szent magaslatot:
Hasadra sütni várod a napot.
Heversz, miképen egykor principálad,
A káplánt ad audiendum citálad,
Bírók nyakába öltöd az igát,
Glédába szívod tiz öblös pipád;
Csupán azért lesz kezéd tenyere,
Hogy a stólarét beseperd vele.

S ha majd szólítand a leáldozó nap
Hogy a lepedőt kirántják alólad,
Zengnek fölötted ékes nekrológot
Hány papi száznak adsz komám te dolgot,
Mig törvény ellen elkeresztelgetnek
S benned Mózes és Áront emlegetnek.

S ha elmenél, „ah! visszajöhetlenül!“
Gyászod hollója biz' hamar elül.
Hjahl már ez így van, rossz néven ne vedd,
A leltárban csak liun-lom a neved.

De feleséged s kilenc kiskorud?
Az? — koldusbotra ne félj, soh'se jut.
A gyámintézet lésszen Thábitójok,
Kosztján bizony ugy egy kicsit soványok;
De lásd irgalmat ő is ott tanult,
Hol Jérikóba vitt hajdan az ut.

Im szent öcsém a tisztas Lévi-pálya:
Van e kedved gyors lábbal lépni rája?
A püspökségig nyitva rajt' az ut!
— Na, egy Halasra, más Kakucsra jut.

Diakon.

Gondolatok az iskolai év végén.

(Egy tanár levele tanítványaihoz.)

Kedves fiaim!
Megáll az óra. Vége az évnek. Ketyegése már csak haldoklás, mutatója az utolsó óra felé hajlik. Csak egy pár másodperc még és eléri végcélját a 10 hónapra felhúzott óramű: a tanév.

Azután következik a bucsuzás és az arany szünnapok élvezete.

Édes születek epedő örömmel várnak titeket, hogy karjaik közt pihenjétek ki a nagy munka fáradsáimait. Tanáraitok örködő, gondos szeretete, a szülői házba is elkísér benneteket s jóleső örömmel szemléli boldogságtokat. Mielőtt szétmennétek a nagy szünidőre, szívleljétek meg e rövid sorokat, melyeket ez uton intézek hozzátok.

Az aradi vértanúk egyike, Schveidel József, így szólt az őt kísérő paphoz, Bardóc Sándorhoz: „Ime itt ezen feszület, melyet boldogult atyámtól örökölttem; ezt mindenkor, még a harcok zajában is magammal hordoztam, kérem adja át fiamnak, hogy valahányszor rátekinth, tudja, hogy e drága hon boldogságáért haltam meg.“

Az édes üdvözítő nekünk is hagyott egy véres emléket, az ő keresztjét, boruljunk le kedves fiaim e szent emlékek tövébe és elmélkedjünk néhány percig az elmúlt iskolai évről és kötelességeitekről a szünidőt illetőleg.

A „Szilágy-Somlyó“ legutóbbi számában megjelent vezércikk szerkesztőségi megjegyzése felbátorít arra, hogy az építendő iskola helyének megválasztása ügyéhez hozzá szóljak és a következőkben röviden elmondjam szerény véleményemet ezen városunk minden egyes lakóját érdeklő tárgyról:

Mindenek előtt az említett cikkekben megpendített, emelkedett álláspont-ról kifejtett érvekkel támogatott tervre kívánom megjegyzéseimet megtenni.

Ez a terv szép, de nem szerencsés, mert annak kivihetősége lehetetlenség-gel határos, amennyiben mindazok, kik nemcsak a város szépítését, de egyszersmind érdekeit is szem előtt tartják, nem fognak hozzá járulni, hogy az amugyan is szűk Bem-tér, habár csak egy kis részét is beépítsék. Nem is szólva országos vásárokról, de a rendes heti vásárok alkalmával is tapasztalhatni, hogy a kocsiközlekedés e téren teljesen lehetetlen, mert a sok széna, szalma és fa szekér elfoglalja még az adóhivatal melletti utat is, és ha szóba kerülne az adóhivatal lebontása, aligha akadna valaki is, ki ennek helyét szabadon hagyni szükségesnek nem tartaná.

A mi pedig azt a tervet illeti, hogy a mostani városi vendéglő helyére lenne építendő az iskola, a vendéglő pedig a gör. kath. templom melletti szabad telekre, az már csak azért sem kivihető, mert törvény szerint templom közelében ilyen helyiség meg nem tűrhető, sőt éppen a templomra való tekintettel nem tartanak ildomosnak, hogy az iskolát e helyre oda építsék, mert tudlávóleg a gör. kath. vallásuk ünnepei későbbre esnek mint a többi vallásbelieké és nagyon rossz hatással volna az, hogy midőn egyik felekezeti ünnepel és a templomban isteni tiszteletet tart, a szomszédságban a gyermekek hétköznapi lármája és zibongása hallatszon.

Szerintem az új épületnek legal-kalmasabb telek az ovoda kertjének, vagy a ref. paplak kertjének utcai része volna, mely első esetben az

ovoda a várkertbe volna áthelyezendő, hol megfelelő épülettel rendelkezik a város és kevés költséggel körülkerítethetné azt. *d. cz.*

Polgármesteri jelentés az 1893. évről.

(Folytatás)

VI. Kihágási ügyek: Az 1893. évben Sz.-Somlyó városában előfordult kihágási esetek mennyiségéről, a vádlottak számáról és a büntetés nemeiről következő statisztikai adatok gyűjtötték egybe:

1. Hatósági és közrend elleni kihágás 2. 2) Közbiztonság elleni kihágás 1. 3) Közrend és közszemérem elleni kihágás 32. 4) Közegészség és testi épség elleni kihágás 30. 5) Tulajdon elleni kihágás 26. 6) V. törvény III. r. 7. §. elleni kihágás 1. 7) Az 1879. évi erdőrendőrségi törv. elleni kihágás 3. 8) Cseléd törvény elleni kihágás 16. 9) Egyéb kihágások 24 esetben fordultak elő. Mint a felsorolt adatok igazolják, a kihágások száma a múlt évhez képest emelkedést mutat, mennyiben az 1892. évben 115 kihágási eset merült fel.

Ugyancsak emelkedés mutatkozik a hivatalos teendők minden ágában, s különösen erején felül terheli a rendőrség tisztviselőinek és rendőr legénységének csekély számát a nappali szolgálat mellett az éjjeli ellenőrzés, valamint a külrendészet, mely általában megkívánja, hogy egy tisztviselő legalább két rendőri közeggel nap-nap mellett minden egyéb teendőtől felmentve, kizárólag külső szolgálattal legyen megterhelve, de a mire a jelenlegi szervezet mellett gondolni sem lehet.

V.

A községi bíróság ügyforgalma.

Beérkezett 943 ügydarab; elintéztetett 943 ügydarab, hátralék nincs.

VI.

Az árvaszék ügyforgalma.

Beérkezett 432 ügydarab, elintéztetett 432 ügydarab.

Az elmúlt évben gyámság alatt maradt 250 ügydarab, gyámság alá került 30 ügydarab.

Ezekből felszabadult: a) teljes koruság által 13; b) nagykorúsítással 3; c) halál által 6, összesen 22.

Az ülnök és ügyész urak az ügyek előterjesztésében elismerésre méltó tevékenységet fejtettek ki.

A gyámpénztár állása: Bevétel 21,050 frt 85 kr. Kiadás 4776

frt 01 kr. Maradvány 16,274 frt 84 kr. Tartalék alap pedig 665 frt 88 kr.

VII.

Adóügy és kezelés.

a) Az 1892. évről átjött hátralék 9273 frt 13½ kr., az 1893. évi előírás 28.096 frt 58 kr., összesen 37,369 frt 71½ kr.

Ezen összegből a múlt évben befolyt 25,034 frt 19 kr, leiratott 4,057 frt 22 kr, maradt hátralék 199 frt.

b) Hadmentességi díj: előíratott 1301 frt, befizetett és töröltetett 1102 frt. Maradt hátralék 199 frt.

c) Jog és bélyegilletékek előíratott 1700 frt, befizetett 1330 frt. Hátralék 370 frt.

Az adókönyvelés és kezelése ellenőr által szabályosan vezetettik, a főkönyv pedig az előírt időben bezáratik.

(Folyt. köv.)

Erdélyrészi XI-ik tenyész-állatkiállítás.

(Folytatás)

III. osztály. Tejelő-verseny.

Célja ezen versenynek az erdélyi magyar fajtabeli és a riska tehének tejelő képességének megállapítása, jutalmazása és ez által a tenyésztőknek buzdítása ez irányban nagyobb sikerek elérésére; miért csakis erdélyi magyar fajta és erdélyi hegyi barna (riska) fejős tehének bocsáttatnak versenyre.

A legjobban tejelő tehének a következő díjakkal fognak jutalmaztatni.

1) Erdélyi magyar fajta tehének: Első díj: 100 frank arany. Második díj: 60 frank arany.

2) Erdélyi hegyi barna (riska) tehének: Első díj: 60 frank arany. Második díj: 30 frank arany.

A bírálatot erre szakértőkből külön felkért bíráló-bizottság teljesíti, mely tekintettel a tehén korára, tejelési időtartamára, a tej fajsúlyára és mennyiségére, saját belátása szerint fog eljárni.

Az itt említettekén kívül mindenben a kiállítási program „Általános tudnivalói“ és „A bíráló bizottság szabályzata“ szolgálnak irányadónak.

IV. osztály: Idegen fajtájú szarvasmarha.

Csak tisztavérű állatok díjazhatók.

1. Bikák: Első díj: 60 frank. Második díj: 30 frank.

2. Tehének és üszők: Első díj: 60 frank. Második díj: 30 frank.

Ezen díjakra minden birtokos különbség nélkül pályázhat.

V. osztály: Bival.

1. Bikák: Díjak 100, 80, és 60 frank.
2. Tehének és üszők: Díjak: 100, 80 és 50 frank. Ezen díjakra minden birtokos állatja, különbség nélkül, pályázhat; azonban bikák csak 4 éves korig versenyezhetnek, vénebb bikák csak dícsérő oklevelet nyerhetnek.

VI. osztály: Juh.

Kiállítandó legalább 5 darab 1 kos-sal. 1. Hazai fajta. Aranydíjak: 120, 80, 60 és 40 frank. Gróf Bánffy György ur díja 40 frank. Pénzdíjak: 15 és 10 frt.

2. Idegen fajták és keresztezések. Aranydíjak: 30 és 20 frank. A program 3-ik pontja szerint az aranydíj főleg a nagyobb birtokosok, a pénzdíj kizárólag kisebb birtokosok részére van kitűzve; a kisebb birtokos azonban az aranydíjakra is versenyezhet.

VII. osztály: Sertés.

Kiállítandó csoportonként 4–12 darab (legalább 1 kannal;) eladási célból, helypénz fizetése mellett akárhány. 1. Hazai fajta. Aranydíjak: 80, 50, és 20 frank. Pénzdíjak: 15 és 10 forint.

2. Idegen fajták és keresztezések. Aranydíjak: 30, és 20 frank. A program 3-ik pontja szerint az aranydíj főleg a nagyobb birtokosok, a pénzdíj kizárólag kisebb birtokosok részére van kitűzve; a kisebb birtokos azonban az aranydíjakra is versenyezhet.

VIII. osztály: Baromfi.

Tyuk, gyöngytyuk, lud, réce, pulyka és galamb.

Kiállítandó 1 törzs, azaz 1 him és 2 nőstény; galambok páronként: 1 him, 1 nőstény.

Díjak a gazdaságilag hasznos baromfiak részére: 250 frt értékig, melyek még a kiállítás előtt szintén részleteztetni fognak. A kitűzött arany- és pénzdíjakon kívül minden osztályban tetszés szerinti számban oszthat ki a bíráló bizottság dícsérő okleveleket.

IX. Külön osztály: Hízott állatok.

Tekintet nélkül a fajtára és nemre, díjazandó a legjobban hizott.

Sertés. Első díj: 80 frank. Második díj: 40 frank. Ezen díjakra minden hizlaló, különbség nélkül, pályázhat, saját hizlalt állatokkal.

(Folyt. köv.)

Midőn legelőször léptetek az iskola falai közé, már vállaitokra vettétek az élet terhét, mit csak a halál fog onnan leemelni; de azért könnyű még most nektek, mert vannak, a kik rólatok gondoskodnak. Majd eljő az idő, midőn önértőkre utalva, egyedül kell megharcolnotok az életet, egy harc pedig nehéz, nagyon nehéz lesz. A ti gondotok most csak a tanulás, a szorgalom. Hogy mennyiben tettetek eleget, azt majd az eredmény fogja nemsokára megmutatni.

Hasonlíthatom sorsotokat a harchoz, a melyben vannak győztesek és legyőzöttek.

Hogy mindegyik harcos miképp küzdött, hogyan harcolt, az értesítő fogja jelezni.

Hasonlíthatom hivatástokat egy szép virágos kerthez, melyben a virágok, melyeket ápolnak, plántálnak, öntöznek, gondoznak: virítanak, nyílnak, illatoznak, a többiek ezek rovására elhervadnak, megsemmisülnek.

Lelketek virágai: a vallásos érzelem, igaz hazafiság, tudományok szeretete, engedelmesség, pontosság. Az elhervadt virágok a: dologtalanság, henyélés, lustaság, dölyf, idő és pénz pazarlás, bűn.

Mindenki érzi mit tett, e szerint várja a virág illatát, vagy szenvedje tövisét.

Hasonlít működésük a tengeren ringó hajóhoz, mely egy hosszú ut után biztos révpárra siet. A hajónak nemesebb részei kiállták a versenyt vízzel, széllel, viharral. Gyengébb részei pedig megsebesültek és most javításra szorulnak. Az ifju nemes tulajdonságai a lankadatlan buzgalom, kitartó szorgalom megállják a versenyt az élet zajgó tengerén, az iskolában tanáraik, előjáróik előtt. Gyengeségeik pedig javításra szorulnak.

A jó el ne bizza magát erejében, a gyenge iparkodik erős lenni.

A dolog, a munka nemesíti a szívet. A dolog mindent legyőz. „Labor omnia vincit.“

* * *

Mit adnak nektek édes jó születek?

Mindent. Pénzt, ruhát, táplálékot, szerető szívet.

Mit adtok ti viszont kedves születeknek? Egyik örömet, másik bánatot.

Pedig ha tudnátok, mily nehéz az élet, akkor nem tennétek ti még nehezebbé azt nekik.

Gyuladjon szívetek hálára az iskolai év utolsó perceiben és ne adjatok üres szívet, sivár lelket, üres fejet vissza ama sok jóért, melylyel titeket születek, tanáraitok, a jó emberek elhalmoztak.

A jó tanuló csak kötelességet teljesíti, midőn szorgalmával megnyeri a bábért; a rossz még ezt a kötelességet sem akarja elvégezni. Pályabére ezért a bukás, jutalma a szégyen és annak lehangoló tudata, hogy ő most szüleit rabolta meg attól az örömtől, melyet kitartásával, buzgalomával könnyen megszerezhetett.

Busan szemléli vetését az arató, ha azt az eső, jégvihar megtépte, ledöntötte, elverte. Lehangozva tekint a tanár munkájára, ha annyi fáradtság után nem tárhatja a biztos, a kielégítő sikert tanítványai előhaladásában.

A szántás, vetés megette kenyerét, emésztette erejét, megrabolta álmait a törekvő munkásnak. És az elhintett mag nem hozza meg munkája gyümölcsét.

Mit érez a fáradt munkás akkor, midőn az eredmény nincs összhangban a kiállott szenvedéssel, munkával? Megtörtli izzadó homlokát, sóhajt egyet. Égre tekint és újra kezdni a nehéz harcot ugyanazon szeretettel, türelemmel, bizalommal.

Mit érez a tanár szíve akkor, midőn gondjaira bizott tanítványai, őrizetere rendelt csemetéit megbotlanak, hanyatlanak, elesnek, megbuknak? Ő kétszeresen átérzi hivatása nehézségeit. Mert midőn sujt, midőn gyógyítani akar, akkor ketős fájdalmat okoz. Fájdalmat a szülőknak, fájdalmat a gyermeknek és a fájdalom töviséből neki is jut. Ő is érzi annak szurását.

Kedves fiaim!

Sokszor hangoztattam előttetek e kis verset:

„Munkásság, az élet sója
A romlástól, mely megövi,
És csak a ki nem hevert:
Várhat áldást és sikert.“

Ennek hangja, ennek szelleme lengje át egész valótokat.

Előttetek minden, de minden az Ég alatt, a föld felett, dologra, munkára int, tanít, buzdít, serkent titeket.

A virág csinosítja magát, a madárka fészket rak, énekel; a hangya élelmet gyűjt; a méhecske dolgozik, fárad, az ember pedig . . . oh régen megmondotta azt a jó Isten: arcod verejtékével fogod keresni mindennapi kenyered.

Rajta! Övezzétek fel magatokat a munkásság vértjével, bátran szállhattok ki a síkra, harcotok sikeres, győzelmetek biztos lesz.

El ne muljék e tanév úgy, hogy meg nem ígértek önmagatoknak, kedves születeknek, hogy a jövőben erősen fogtok küzdeni, csak bocsánatot nyérjétek a múltért.

„Macte nova virtute puer
Sic itur ad astra.“

A ki halad, az el nem marad. A tanulás eredménye a tudás, a munkáé az áldás.

*

Munka után édes a nyugalom . . .

Ezt a szép mondást azonban csak a jó tanuló értik. Mert a rossz tanulót még a szünidőben is gyötri, kinozza az a tudat, mely lelke fenekén rágódik, hogy ő rossz katona volt, nem tette meg kötelességét, elhagyta az őrhelyét, melynek nyomán büntetés jár. De azért a jók kedvéért is elmondok egyetmást a szünidőről, a mihez okosan tartásuk magukat.

En a szünidőt nyugalomnak tekintem ugyan, de olyan nyugalomnak, mely nem tesztelésre, hanem üdítésre van szánva. Engedek szórakozást a tanulóknak, de

csak olyant, a mely hozzájuk való. Megengedhetők, sőt egészségesek a zöldbe való kirándulások, hol szabadon lehet mozogni, ugrándozni, futkározni, de azért kerülni kell a nyaktörő játékokat, illetlen tréfákat, vagy éppen megszegyenítő mulatságokat. A jó szülők gondoskodnak majd arról, hogy gyermekeiket olyan helyekre nem viszik, a hova nem valók. A mellett a művelt tanulóknak gondjuk van arra is, hogy egy kicsit tanulgassanak, ismételjenek, olvasgassanak, írjanak, rajzoljanak, muzsikáljanak. Hogy a következő évet ne tekintsék majd rabszolgaságnak, hanem igazi, nemes munkának, melyre mindenkinek szüksége van.

A főelv, mely a tanulót a nagy szünidőben vezérelje, mely minden mozdulatának, minden tettének sugója, intézője, kalauza legyen, ez:

Nem szabad olyant tenni, a mely évközben tiltva volt.

Hogy pedig ezt annál könnyebben megtehesse, hogy minden kétes dologban tanácsot, utasítást nyérjétek, vigyék magatokkal, vagy tartsátok kéznél az év elején kiosztott „Fegyelmi szabályokat.“ Ennek lapozgatása, olvasgatása megövi majd titeket a botlástól, látása pedig emlékeztetni fog majd arra a tilalomra, mely szüntelenül kell, hogy fületekben csengjen: Nem szabad azt tenni, a mi évközben tiltva volt. A művelt ifju fokmérője a becsületesség, mely nem ismer alkuvást. Fölteszi magában, hogy ő határozottan a jót fogja gyakorolni és attól egy hajszálnyra sem tér el. Nem téríti őt le jó szándékáról sem társainak rossz példája, sem ígérlet, sem fenyegetés.

Ő megállja helyét és jutalma lesz a nyugodt lelkiismeret.

. . . Még arra is felhivom figyelme-tetek, hogy a jó Istent szünidőben is szeretni kell. Látogassátok buzgón az Isten házát. Vasár- és ünnepnapon feltétlenül elmenjétek a templomba, hétköznapi is szakíthattok egy félórát lelketek, szívetek gondozására. Legyetek erősek a hitben. Imádkozzatok édes születekért,

A polgári olvasóköri nyári tánevigalma.

A szilágy-somlyói polgári olvasóköri — ezen aránylag még ifjú egyesület, — mely városunk polgári elemeit gyűjti egybe, tagjainak önképzés mellett nemes szórakozás nyújtásában is elől jár, — fényesen beigazolja azt, hogy az összetartás nyomában jár a siker.

Pár évi fennállása óta minden évben volt alkalma városunk közönségének meggyőződnie arról, hogy egy életerős egységgel áll szemben, a mely társadalmi életünkben számot tesz, és a mely méltán megérdemli a pártfogást.

Ez ifjú egység folyó hó 10-én rendezé jöhírű tánevigalmának egyikét a „Báthori várkert“-ben. A gimnáziumi tornátér meglepő csinnal díszített tánchelyiséggé volt átalakítva. A buzgó rendezőség munkája nem is veszett karba, Jupiter Pulvius megkönnyörült és a zöld fák árnya alá gyűltek egybe városunk haute-voléeja és polgáraink, élvezni az édes, balsamos levegőt, no meg a fiatalabbja rakni a táncot.

A négyeseket 30—40 pár táncolta.

Folyt a tánc egész kivilágos kivirradtig pompás kedvvel, vígan, szaporán, és úgy hiszem, hogy a hölgyek közül azoknak, a kik táncszenvédélynek jöttek hódolni, nem volt alkalmuk — de nem is lehetett — árulni azt a bizonyos virágot . . . a petrezselymet.

A batusnak hirdetett mulatságon nem igen akadt batus, élénk boszuságára sokaknak, — és így bő alkalma nyílt Liger Lajos vendéglősnek megmutatni, hogy konyhája és felszolgálása semmi kívánni valót sem hagy hátra. Liger uramnak sem igen lehet ugyan panasza, mert jó öreg reggel volt és még mindig folyt kvaterkés mellett a multság.

A tánevigalman részt vett hölgyek névsorát ide iktatom: Balta Elemérné, Borsos Jánosné, Csillag Jánosné, Czifra Józsefné, Farmati Istvánné, Farmati Józsefné, Gámenczy Lukácsné, Gencsy Sándorné, Gerece Andrásné, Kádár Józsefné, dr. Kálmán Ignácné, Kiss Pálné, özv. Kráicsovics Ferencné, Lengyel Ferencné, Lengyel Lászlóné, Léderer Zsigmondné (Halmi), Némethy Zsigmondné, Páskuj Antalné, id. Páskuj Istvánné, Rothmayer Emi, Ruzska Ignázné, Szénásy Miklósné, Spitz Zsigmondné, Tóth Károlyné, Veverán Józsefné, Vizi Ferenczné urnók, — Bethlen Irén (Sarmaság), Blaboli N., Bruchenthal Ludovica, Borsos Mariska, Farkas Marcsa, Gencsy Irén, Gencsy Rózsa, Krius Nina és Zsuzsika, Kádár Mari és Ilka, Kelemen Teréz, Kiss Ilka,

hogy áldja meg őket a jó Isten azért a sok jóért, melylyel titeket elhalmoznak. De tanáraitokról és tanulóitársaitokról se feledkezzetek meg.

Óvjatok magatokat minden bajtól, hogy a jövő iskolai évet ép erővel megkezdhesétek és tanulmányaitokat folytathassátok, illetve bevégezhesétek.

* * *

Most még távozó tanítványaimhoz van néhány szóm, azokhoz, kik végleg elhagyják intézetünket.

Örizzétek meg kedves fiaim a szivekbe vésett szép dolgokat, intelmeket, tanításokat; legyetek példányképei az élő hitnek, vallásos buzgóságnak, hazafiúi szeretetnek, bárhova vet is benneteket az isteni gondviselés. Legyetek szorgalmasak minden tárgyból ott az ismeretlen városban, a hova menni fogtok, hogy fényt, dicsőséget árasztsatok arra a gimnáziumra, mely titeket most védő szárnyai alól elbocsát.

Különösen ápoljátok a vallásos buzgalmat, szem előtt tartva mindenkor egyik jeles egyházi költőnk aranyaszavait:

„Mit ér a gyöngy
Ha cifra, festett fa?
Mit a virág
Ha nincsen illata?
Gyöngy és virág
Az ifjú az életen,
De értéke s illata:
Vallásos érzelem.“

Isten óvjon, Isten vezéreljen mindnyájatokat!

Sz.-Somlyó, 1894. június 14-én.

Asbóth Victor,
gimn. tanár.

Lengyel Gizella, Nagy Ilona (Nagyfalu), Nedeczky Erzsí, Nagy Zsuzsanna, Rothmayer Rózsa, Ruzska Margit, Simon Regina (Bogdánháza), Szénásy Margit, Tóth Julcsa, Weigandt Anna (Zilah), Veverán Erzsike, Vizi Julcsa kisasszonyok.

Nem hagyhatom említés nélkül Bogdán István elnök fáradhatlan buzgalmát, ki a kör néhány buzgó tagjával mindent megtett az estély sikeréért, úgy hogy a szép közönség minden tagja kellemes emlékekkel távozott e jól sikerült estélyről.

Az erkölcsi és szép anyagi siker konstataciója után kelletlenül ugyan, de azt is be kell vallanom, hogy különben jól szervezett „első bandánk“ ez estén éppenséggel nem vált be, — valóságos botrányt provokált s folytonos tárgyalásokat kellett az elnöknek a cigányokkal folytatni, — de hallom, hogy jövőre a kör inkább lemond róluk és nem igen nyújt többé alkalmat nekik, hogy jó pénzért bosszantsák meg az embert.

Sz. J.

A „Magántisztviselők országos nyugdíj-egyesülete.“

Minden komolyan gondolkozó egyének törekvése oda irányul, hogy agg korára nyugalmat és járadékot biztosítson magának úgy, hogy élete alkonyát gondtól menten tölthesse. Szem előtt kell továbbá tartani, hogy hány embert ér munkásságának közepette baleset, mely megbénítja erejét s családjával együtt nyomorúságnak és inségnek teszi ki.

Ezen tényezőket fontolóra véve, alakították meg a „Magántisztviselők nyugdíjegyesületét.“

Jóllehet az alapszabályokat a minisztérium csak a folyó évi április havában szentesítette, úgy hogy az egyesület csak ez idő óta működhet szabadon és törvényes alapon, már szépen növekedett a tagok száma és szaporodik folyton, mi javarészt nemcsak a tagok dicséretre méltó ügybuzgóságának tulajdonítható, hogy az egyesület módozata oly előnyös, mint egyetlen más intézeté sem.

Nem szándékunk az előnyöket itt fejtegetni, kiviláglik az alapszabályokból, melyeket az egyesület szívesen bocsát az érdeklődők rendelkezésére.

Az egyesület igazgatásában oly egyének osztozkodnak, kik közéletünkben előkelő szerepet játszanak s akik meggyőződve arról, hogy milyen fontos tényező a „Magántisztviselők országos nyugdíj-egyesülete“ társadalmi életünkben, azt a jó ügyhöz méltó buzgósággal karolták fel.

Az egyesület célja, miként már a címe is mutatja, az egész ország magántisztviselőinek, illetve a kereskedelmi alkalmazottainak módot nyújtani arra, hogy nyugdíjjal aggkorát biztosíthassa s ezért szükséges, hogy ép úgy, mint a fővárosban, a vidéki nagyobb városokban is választmányok alakuljanak oly hivatással, hogy a környékbeli magánhivatalnokokkal ismertessék a nyugdíjbiztosítás előnyeit és híveket, illetve újabb tagokat szerezzenek.

Az alapszabályok szerint 35—40 éves tagok csak ez év végéig, 40—50 éves tagok pedig az alakulástól számított 6 hónapon belül, tehát csak e hó végéig vehetők fel, mely körülményt az érdekeltek figyelmébe ajánljuk.

A főváros nagyobb cégei anyagilag is pártolják az egyesületet, alapító és pártoló tagokként lépve az egyesület kötelékébe.

A nemes cél iránti tekintetből kíváncsi volna, ha a vidéki cégek követnék e szép példát.

Különfélek.

— **Mai számunkhoz félév hirdetői melléklet van csatolva.**

— **Kinevezés.** Kovács Gerő, bethleni járásbírói aljegyző a szilágy-esehi járásbírószághoz albiróvá nevezetett ki.

— **Az évzáró vizsgálatok** a helybeli gymnasiumban következő sorrendben lesznek. Junius 16-án 8 órakor r. k. és g. k. vallástani I—IV. oszt. D. u. 5 órakor tornavizsgálat intézeti tornaversenynyel kapcsolatban. Jun. 17-én rajz és szépirás kiállítás a gymnasium rajztermében Jun. 18. Magyar és latin ny. II. oszt., magyar, latin és német ny. IV. oszt. Jun. 19. Magyar és latin ny. I. oszt., magyar, latin és német nyelv III. oszt., földrajz, számtan és rajz. geometria II. oszt. Jun. 20. Történelem és természetrajz IV. oszt., számtan és rajz. geometria III. osztályban. Jun. 22. Földrajz, számtan, rajz. geometria I. oszt. Jun. 23.

Algebra és rajz. geometria IV. oszt., történelem és phys. földrajz III. oszt. Jun. 25. és 26-án magánvizsgálatok. Jun. 29-én „Te Deum“ utánna iskolai zárünnepély a gymnasium rajztermében. Ezen nyilvános vizsgálatokra a t. c. szülőket és a tanügy iránt érdeklődőket tisztelettel meghívja az igazgatóság.

— **Áthelyezés.** A kir. tábla elnöke Unger Géza, tasnádi kir. járásbírói aljegyzőt a zilahi kir. törvényszékhez rendelte be.

— **Az új minisztérium ő felsége által** junius hó 10-ikén nevezetett ki. Miniszterelnök maradt Wekerle Sándor, ki a pénzügyi tárcát is tovább vezeti, — honvédelmi és földmívelési: báró Fejérváry Géza, — belügyi: Hieronimi Károly, — igazságügyi: Szilágyi Dezső, — kereskedelmi: Lukács Béla, — vallás- és közoktatási: báró Eötvös Loránd, — ő felsége személye körüli: gróf Andrássy Gyula, — horvát: Josipovich Imre. A régi miniszterek tehát gróf Csáky vallás- és közokt. gróf Bethlen András földm. és Tisza Lajos ő felsége személye körüli miniszterek kivételével mind megmaradtak. A földmiv. minisztérium véglegesen nem lett még most betöltve, mert báró Fejérváry azt csak ideiglenesen vette át.

— **Kinevezés.** Szabó Jenő, kolozsvári törvényszéki aljegyzőt kinevezték a járszaháti járásbírószághoz albiróvá.

— **Évi zárúizsgák.** A helybeli községi elemi népiskola ez évi zárúizsgái a következők: időben és sorrendben fognak megtartatni, és pedig: junius hó 24-én d. u. 5 órakor ének és tornavizsga az iskola udvarában, 25-én d. e. 9-től 12 óráig az I—II-ik fuosztályok, d. u. 3-tól 6-ig a III—IV—V. fu, — 26-án d. e. 9-től 12-ig az I—II-ik leány, ugyan- csak ezen nap d. u. 3—6 óráig a III—IV—V—VI. leányosztályok vizsgái a színház helyiségében. Ezen vizsgákra úgy az iskolaszék tagjai, mint a szülők és az érdeklődő közönség ez uton is tisztelettel meghivatnak. Az igazgatóság.

— **Medárd napja** tisztességes esővel állott elő. Úgy látszik, igazat akar adni azoknak, akik e naphoz mérik az időjárást, mert nem is volt azóta egyetlen szép napunk sem. Hideg szeles időnk jár és ritka nap, hogy meg ne csorduljanak az ég csatornái.

— **Coroján Gyula** ügyvédet, a Memorandum-per egyik elítelt vádlottját, a kolozsvári ügyvédi kamara szombaton tartott fegyelmi ülésében a kolozsvári kir. törvényszék által hozott közokirat hamisítás iránt fennforgó bünperében hozott és jogerőre emelkedett vádhatározat alapján az ügyvédség gyakorlatától felfüggesztette.

— **Nyilvános számadás és köszönet.** A szilágy-somlyói Polgári Olvasókörenek folyó hó 10-én megtartott nyári tánevigalma alkalmából befolyt: 144 jegy előadásából 86 frt 40 kr., felülfizetésekéből pedig 27 frt, és így összesen 113 frt 40 kr. Ezen bevétellel szemben volt kiadás: 87 frt 40 kr, eként az olvasóköri pénztára javára maradt 26 frt 5 kr. A fenti felülfizetésekhez hozzájárultak szíves adományaikkal: br. Bánffy Dezső 5 frt. Liger Lajos 2 frt, Königsstein Márton, Zobel Lipót, özv. Tóth Lajosné, Spiegel Dávidné 1—1 frttal, továbbá dr. Kálmán Ignác, Pöze Dániel, özv. Krájesovits Ferencné, Gámenczy Lukács, Léderer Zsigmond 80—80 kr., — Benkő Pál, Éder László 60—60 kr, Kanyó Ferencz, Gudor Antal 50—50 kr., — Schönstein Ferencz, Barna József, Veis Ede, Szilágyi Jenő, Balázs János, Lipeszki Dezső, Páskuj István, Roszi Károly, Felekán Oktáv, N. N., Vizi Ferenczné, Lázár Ödön, Hegedűs Gyula, Csillag János, Madaras Pál, Smeták János, Lengyel Ferencz, Ruzska Ignác, Ruzska Kálmán, Gámenczy Ödön, Csillag Sándor 40—40 kr., — Farmati József 30 kr, N. N., Némethy Zsigmond 20—20 frt és N. N., Csillag Mihály 10—10 krral. Fogadják úgy a fentnevezett felülfizetők, mint mindazok, kik filléreikkel a még kezdet nehézségeivel küzdő olvasóköri segítéségre siettek, az olvasóköri halás köszönetét! Fogadják nemkülönben szívélyes köszönetünket Gencsy Sándor polgármester ur is a várkert és a színháznak díjmentesen történt átengedéseért. Az Olvasóköri nevében, Bogdán István, elnök.

— **A zoványi gyógyfürdő** bérlősege folyó hó 17-én a „Kossuth-szobor“ alapja javára táncestetlyt rendez, melyre a meghívókat már szétküldte. Ha netalan tévedésből egyesek, kik arra igényt tartanak, meghívókat nem kaptak volna, tisztelettel ez uton meghivatnak. Kezdeté d. u. 4 órakor. Kedvezőtlen idő esetén a táncmulatság a következő vasárnap fog megtartatni.

— **Jegyzői tanfolyam.** A „torontálmegei községi és körjegyzői szaktanfolyam“ VI-ik évfolyamát 1894. évi szeptember hó 1-én a „torontálvármegei jegyzői egység“ Nagy-Becsikereken ez évben is megnyitja. A tanfolyam, mely a belügyminiszter pártfogása alatt áll, az eddigi 6 hónapról 10 hónapra terjesztetik ki. A hallgatók 18 frt havi díjért teljes ellátást is kapnak. Ajánl-

juk e tanfolyamot azoknak, kik a körjegyzői teendőikben alapos jártasságot óhajtanak megszerezni. Az egész tanfolyam szervezetről s minden ide vágó kérdésekről Schiller Lipót, béga-szent-györgyi községi jegyző, mint egyetli elnök ad további felvilágosítást.

— **Müértő kutya.** Nemrégiben egy gazdag angol egy festőnek megbízást adott, hogy fesse őt le életnagyságban. A kialakított díj 500 frt volt, az angol azonban a szerződés aláírása előtt így szólott: Ha a kép olyan hü lesz, hogy a kutya rám ismer benne, akkor a honoráriumot még tovább 1000 forinttal fogom megtoldani. Az arckép a kitűzött határidőre pontosan elkészült. A jelzett napon az angol, pompás vizslájával megjelent a festő műtermében. Az angol nagy bámulatára, kutyája már az ajtó küszöbön felemelte a fejét és horkolva neki szaladt a képnek, megszaglalta és azután tetőtől talpig végig nyalta gazdájának arcképét. Ez az angolnak annyira megtetszett, hogy a meghatározott összegben felül még 5000 frtot fizetett a festőnek. De a mint néhány nap mulva kiderült, a furfangos festő számított a vizsla finom szaglására, ezért az egész képet bekente nyulhájjal, és ez okozta, hogy a kutya oly hűségesen végig nyalta a képet.

— **A sör eredete.** Az Eufrates partjain talált régi emlékek feltratai közt, melyek Kr. e. 20. századból erednek, már említés van téve egy árpából készített italról. S mint Théophrastusnál és szicíliai Diodornál olvassuk, az egyiptomiaknál is általában el volt terjedve ez az ital. Különböző obeliszek feliratai közt említés van téve hagu név alatt a sörről. Xenophon Kr. e. négy-száz évvel említi a sört. Caesar és Tacitus beszéli, hogy a germánoknak nincsen boruk, hanem e helyett forrásba hozott árpából készítenek részegítő italt. A régi sörök azonban nem komlóval főzettek, hanem különféle növények hozzáadásával adtak nekik aromát, a különböző népek ízlése szerint. Különben a középkorban a bort is így szokták fűszerezni. A sört házilag készítették, a sörfőzők csak későn jöttek divatba. Különböző receptek forogtak közközen a sörgyártásról s nevezetesen a német zárdák készítettek kitűnő söröket, ennek titkát azonban szigorúan megőrizték. A komló használat 768 körül jött divatba. Kis Pipin Franciaországban már ismerte. Angliában azonban egész a 18. századig nagy volt az előítélet a komló ellen s több rendelet szigorúan tiltotta annak használatát.

— **Telektroszkóp.** La Pontois amerikai (pittsburgi) feltaláló egy egyszerű eszmét valósított meg. Olyan telefont szerkesztett ugyanis, melynek használatánál a telefon használói bármily távolságban legyenek egymástól, nemcsak hallják, de tisztán látják is egymást. Az új találmány, mint a clevelandi Szabadság című magyar lapban olvassuk, Amerikában is általános feltűnést kelt s alkalmazásra mindenfelé megtették a lépéseket.

— **Nyers selyem Bastruhákra** alkalmas kelméket öltönyönként 9 frt 50 krért és jobb fajtájukat is — valamint fekete, fehér és színes selyemkelméket méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig — sima, kockázott, csikozott, mintázott és damaszolt stb. minőségben (mintegy 240 fajtában és 2000 különböző szín s árnyalatban) szállít: postabér és vámmentesen a privátmegrendelők lakására HENNEBERG G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Irodalom.

— **A fürdői idény** beáltával sem szabad a „Képes Családi Lapok“-at háttérbe szorítani. Minden művelt családnak, mely fürdőre ment vagy menni fog, egy levelező lapon való értesítés után, készséggel küldik a „Képes Családi Lapok“-at kedvenc fürdőhelyére. A „Képes Családi Lapok“ legutóbbi számában ismét egy sereg jeles íróember munkáját találjuk. E számba elbeszéléseket és költeményeket irtak: Tolnai Lajos, Jámor Lajos (Meteor), Krudy Gyula, dr. Hankó Vilmos, Bite Pál, Fejes István, Békefi Antal, Rubenescu A., V. Gál Karolina, Kéthelyi Lajos és Miskolci Henrik. A „Képes Családi Lapok“ előfizetési ára negyed-évre 1 frt 50 kr. Kívánatra mutatóványszámot küld a kiadóhivatal.

Felölő szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR.

Eladó ház.

Egyház-utca 214. számú házastelek

örök áron eladó.Értekezhetni özv. Erdélyi József-nél
val Bökény-utca 191. sz. alatt. 1 3

909—894.

Árverési hirdetmény.

Melylyel Szilágy-Cseh község alant-
irt előjárói által ezennel közhírré té-
tetik, hogy a nevezett község tulajdo-
nát tévő **vásárvám szedési jog**nak
2500 frt évi bérkép megállapított ösz-
szeg mint kikiáltási ár mellett folyó
évi július hó 1-től eredő s az
1896. évi december 31-ig ter-
jedő időre nyilvános árverésen le-
endő bérbeadása a községi képviselő
testület folyó évi 26. számú határo-
zatával elrendeltetvén, az árverés meg-
tartásának határidejéül folyó 1894. évi
június hó 20-ik napjának d. u. 2 órája
Sz.-Cseh község hivatalos helyiségébe
tűzetik ki.

Miről kibérelni szándékozik azzal
értesítettnek s hivatnak meg, hogy
miután csakis nyilvános árverés lévén
elrendelve, zárt ajánlatok el nem fo-
gadtatnak, bánatpénzül készpénzben,
vagy óvadékképes papirokban a kiki-
áltási ár 10%-léka teendő le árverés-
sel megbízott kezéhez; végre, hogy
vám díj jegyzék és vonatkozó árverési
feltételek a mai naptól kezdve a hi-
vatalos órák alatt, vagy az árverés
idejébe a jegyzői irodán megtekint-
hetők. 1—2

A községi előjáróság.

Szilágy-Cseh, 1894. június hó 5-én.

Ady János,
körjegyző.Szabó György,
főbíró.**„THE MUTUAL“**
new-yorki életbiztosító társaság.

Tisztán kölcsönös.

Alapított 1843-ban.

Részvényesei nincsenek.

A „Mutual“ bevételei 50 éves fennállása óta:

Díjak	2,355,186,512 frank.
Házbérek, kamatok és nyereségek	707,489,050 frank.
Összesen	3,062,675,562 frank.

Ugyanez időszakban visszafizetett a Mutual biztosítottjainak:

Esedékessé vált biztosítások, életjáradékok és visszavásá- rások fejében	1,351,464,277 frankot.
Nyeresényekért	443,697,213 frankot.
Összesen	1,795,161,490 frankot.

Azonkívül 907 millió frankra rugó biztosítéki alapot gyűjtött biztosítottjai
javára, melynek egy részét a teljesen tehermentes 78 millió franknyi külön nye-
remény-tartalék képezi.ERDÉLYRÉSZI ALIGAZGATÓSÁG,
KOLOZSVÁRTT.

15—52

Eladó birtok.

Lecsméren 45 magyar hold — 5—10 holdas darabokban levő —
tagosítatlan birtok belsőség, gyümölcsös és kaszálóval szabad kéz-
ből együttesen eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

Bölöni Sándor
ügyvéd Szilágy-Somlyón.1894. Mezőberényi kiállításon: Sorvetőgépekre: ismét egyedüli első díj!! Ventzki-féle takarmányfül-
lesztőkre: első díj!! Gyűjteményes kiállítás: első díj arany oklevél!!Alakult
1856.**Legjobb és legolcsóbb sorvetőgépek**Alakult
1856.**KÜHNE E. gazdasági gépgyára Mosonban.**

Főraktár: Budapest, VI., ker. Váci-körút 21. szám.

1894. Augusztus hó 1-től VI., Váci-körút 57/a szám. Saját házbán.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legnépszerűbb s már eddig több mint 12.000 példányban elterjedt és kedvelt

Szabadalmazott HUNGARIA DRILL sorvetőgépeit.

UJ! JUBILEUM-DRILL UJ! könnyű és olcsó sorvetőgép.

BALANCE HUNGARIA-DRILL UJ! „MOSONI DRILL“ UJ!

legjobb sorvetők hegyes vidékre.

Szórva vetőgépek. Egy és kétvasú ekék.

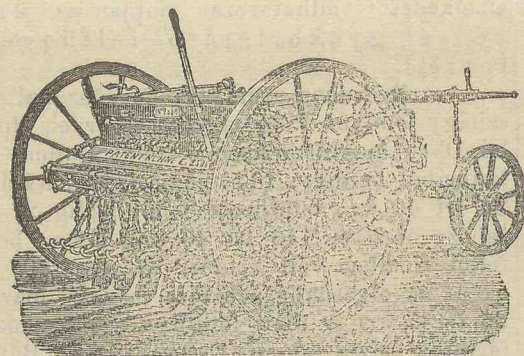
„Laake“-féle boronák. „Triumph“ szelelő.

„Backer“-féle rosták, konkoly választók,

szecskavágók, répavágók stb.

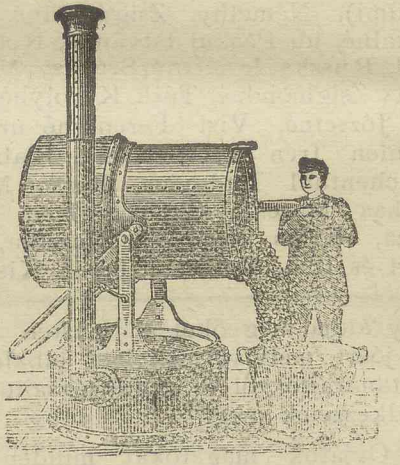
Ventzky-féle takarmány-fülesztők.

Árjegyzék bérmentve.

Hungaria-Drill.

1—14

Takarmány-fülesztő.

Van szerencsém a helybeli és vidéki nagyérdemű közönség szives tudomására hozni,
hogy a piactéren már 18 év óta fennállott

vas- és fűszerüzletemet

a városházzal szemben épült új helyiségbe tettem át és azt a mai kor igényeinek teljesen megfele-
lően ujonnan rendeztem be.

Ez alkalomból valódi és természetes borok elárusítását is üzletem keretébe foglaltam. Ugyanis sike-
rült egy első rangú uradalmi pince összes borait megvásárolni és most ezeket a n. é. fogyasztó közönség rendelkezésére bocsátva, ugy nagy-
ban, mint 1 és 1/2 literes zárt üvegekben, a legtisztább minőségben és igen jutányos árak mellett árusítom el.

A borok árai literenkint 32, 40, 50 és 60 krajcár, ugyanilyen árakban kitűnő zamatu vörös borok is kaphatók.
Legalább 56 liter egyszerre vételnél fogyasztási adó nélkül 6 krajcárral olcsóbban számítom. Az ilyen vételekhez szükségeltető hordókat be-
szerzési árban adom.

A vas- és fűszeráru szakmába vágó cikkek kivül állandó készletet tartok a következő savanyu-, ásvány- és gyógyvi-
zekből, u. m.: borszéki, bikszádi, parádi, Luhi Margit, Salvator, Selters, Giesshübl, Billini, marienbadi, karlsbadi és budai, — melyeket a
legjutányosabb árakban árusítok.

A n. é. közönség igen becses bizalmát továbbra is kérve, vagyok

teljes tisztelettel:

SIMAY GERŐ.

5—6

Zilahra átköltözés végett olcsó bevásárlási forrás!

Sajnálattal tudatom, hogy a 27 év óta fennálló üzletet át kell tennem Zilahra. Ez alkalommal az igen tisztelt vevőimnek alkalmat adok, hogy raktáromon levő összes áruimat a költöztetés kellemetlenségeért még a bevásárlási áron is olcsóbban megtehesse.

Különösen felhívom becses figyelmüket a következő cikkekre: függő asztali és konyha lámpák Brünnel és Ditmar legjobb gyárosoktól, gyerek és férfi kalapok szövetből és szalmából, férfi, női és gyerek lábbelik, férfi és női bőrpöndök, utazó ládák, pénz, szivar és cigarett tárcák, notiz és üzleti könyvek, író és levélpapír, borítékok igen nagy választékban, gyerek iskolai táskák, asztali kések, kanalak, igen finom zsebkések, női ollók, albumok, emlékkönyvek, pipere szappanok, parfümeok, porcelán asztali, kávé és theás készletek, sétatálcák, fegyver és revolver töltények és srétek, kötő pamut, Clark-féle cernák, férfi harisnyák és férfi cerna keztyűk, tajték pipák, szipkák, Ermhoffer-féle cigarett szipkák meggyfából.

Ezekon kívül számos itt meg nem nevezett árucikkek, melyek mind igen kitűnő különleges cégektől lettek bevásárolva,

rendkívüli olcsó árban fogom elárusítani.

Szives pártfogásukat kérve, mély tisztelettel vagyok, a nagyérdemű közönségnek

alázatos kész szolgálója:

BALLÓ JÁNOS,
Telegdy-féle kereskedés.

Zilahra átköltözés végett olcsó bevásárlási forrás!

BÖLÖNI SÁNDOR

KÖNYVNYOMDÁJA

*** SZILÁGY-SOMLYÓN. ***

Ajánlja a mai kor kívánalmainak teljesen megfelelő betűkészlettel, diszítésekkel és a legújabb szerkezetű GYORSSAJTÓVAL ellátott könyvnyomdáját, mindenféle nyomdai munkák gyors, csinos és hibátlan elkészítésére.

A LEGJUTÁNYOSABB ÁRBAN ÉS LEGRÖVIDEBB IDŐ ALATT KÉSZIT:

*** TUDOMÁNYOS és SZÉPIRODALMI KÖNYVEKET, ***

FOLYÓIRATOKAT, KÖRLEVELEKET, SZÁMLÁKAT, ÁRJEGYZÉKEKET, FALRAGASZOKAT,

BÁLI ÉS LAKODALMI MEGHIVÓKAT, ELJEGYZÉSI KÁRTYÁKAT,

LEVÉLPAPIROKRA és BORITÉKOKRA CZIMEKET, NÉVJEGYEKET stb.

Hoczkás és sima levélpapirokhal,

borítékok-, és mindennemű nyomtatványhoz nagyválasztékú papírkészlettel rendelkezik.

☉ Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek. ☉

UGYANITT MEGRENDELHETŐ A

„SZILÁGY-SOMLYÓ”

TÁRSADALMI HETILAP, MELY A MEGYE EGYIK LEGELTERJEDTEBB LAPJA.

7583—894. kig. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A zilah-n.-bányai törvényhatósági közút különböző kilométer szakaszain lévő 9 drb. és összesen 3939 frt 32 kr. összegben előirányzott hidnak, továbbá ugyancsak ezen közút 45—47 kmtr. szakaszában újból építendő és összesen 1527 frt 50 kr. összegben előirányzott biztonsági korlátoknak és végül az ugyanezen út különböző szakaszain lévő megromlott és 339 frt 95 krban előirányzott hidjavításoknak biztosítása céljából Zilahon a vármegye-ház termében 1894. évi június hó 20-án d. e. 10 órakor kizárólag zárt írásbeli ajánlatok elfogadása mellett versenytárgyalást tartok.

Felhívom ennél fogva mindazokat, a kik azon vállalatot, vagy azoknak egyikét elnyerni óhajtják, hogy az előirányzott vállalati ár 10% ának megfelelő készpénz, vagy óvadékképes értékpapírral felszerelendő zárt ajánlataikat az árlejtés napjának d. e. 9 órájáig hozzám nyujtsák be. Elkésett, vagy távirati ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A részletes feltételek és műszaki műveletek az árlejtés napjáig a zilahi kir. építészeti hivatalnál megtekinthetők.

Zilah, 1894. június 8-án.

Szikszai Lajos,
kir. tanácsos, alispán.

1782—894. tkv. szám.

Árverési hirdetmény.

A tasnádi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság által közhiré tétetik, miszerint a m. kir. államkincstár végrehajtónak 151 frt 38% kr., valamint ez uttal csatlakoztatott Lázár Imrénnek 18 frt 54 kr. Rósz Sámuelnek 2800 frt., Blum József hágyatékának 5901 frt 49 kr., Blum Adolf, Károly és Cölnek 4914 frt 06 kr. s jár. iránti követelésüknek Blum Gyula és neje alperesek ellen árverés útján leendő behajtása végett a szeődemeteri 44. szíjtkvben A. + 515. hrsz. szőlőre 146 frt., a szeődemeteri 176. szíjtkvben A. + 511. hrsz. szőlőre 54 frt. és a 169. szíjtkvben A. + 512a. hrsz. szőlőre 136 frt. az 512b. hrsz. szőlőre 678 frt. és az 510. hrsz. szőlőre 56 frt. kiküldési ár mellett árverés rendeltetvén el, árverési határidőül 1894. évi július hó 9. napjának d. e. 9 órája Szeődemeter község-házához kitűzetik, mely alkalommal az árverés alá vett ingatlanok becsáron alól is eladatnak. Venni szándékozők kötelesek bánatpénzül a kiküldési ár 10%-át a kiküldött kezéhez készpénzben, vagy óvadékképes államkötvényekben lefizetni.

A vételár 3 részletben 15, 30, 45 napi időközökben az árverés napjától járó 6% kamataival együtt a tasnádi kir. adóhivatalhoz lesz fizetendő. A bánatpénz az utolsó részletbe lesz betudandó. A jóváhagyott árverési feltételek többi része ezen tkvi hatóságnál és Szeődemeter község-házánál megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóság, Tasnádon, 1894. évi április hó 22-én.

BOKOR
kir. aljbíró.

1809—894. tkv. szám.

Árverési hirdetmény.

A tasnádi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság által közhiré tétetik, miszerint a m. kir. államkincstár végrehajtató felperesnek Horvát Miklós alperes ellen 48 frt 74% kr. s jár. iránti követelésének árverés útján leendő behajtása végett a nagy-pacali 126 szíjtkvbe A. + 212 hrsz. a szőlőre 338 frt. kiküldési ár mellett árverés rendeltetvén el, árverési határidőül 1894. évi július hó 10. napjának d. e. 9 órája Nagy-Pacal község-házához kitűzetik, mely alkalommal az árverés alá vett ingatlanok becsáron alól is eladatnak. Venni szándékozők kötelesek bánat-

pénzül a kiküldési ár 10%-át a kiküldött kezéhez készpénzben, vagy óvadékképes államkötvényekben lefizetni.

A vételár 3 részletben 15, 30, 45 napi időközökben az árverés napjától járó 6% kamataival együtt a tasnádi kir. adóhivatalhoz lesz fizetendő. A bánatpénz az utolsó részletbe lesz betudandó. A jóváhagyott árverési feltételek többi része ezen tkvi hatóságnál és Nagy-Pacal község-házánál megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság, Tasnádon, 1894. évi április hó 24-én

BOKOR
kir. aljbíró.

Szilágysági helyiérdekű vasut részvénytársaság.

244—94.

MEGHÍVÁS

a szilágysági helyiérdekű vasut részvénytársaság részvényeseinek 1894. évi augusztus hó 2-ik napján délután 5 órakor Budapesten, a társaság hivatalos helyiségében (Andrássy ut 61 sz.) tartandó rendkívüli közgyűlésre.

Napirend:

Nyole igazgatósági tag lemondásának elfogadása, és ezek helyett új tagoknak választása.

Azon részvényesek, kik szavazati jogukkal élni kívánnak, kötelesek az alapszabályok 21. §-a értelmében részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt nyole nappal a közgyűlés előtt Budapesten, a magyar ipar és kereskedelmi banknál (Nádor utca 4) letenni.

Azon részvények után, melyek eddig az igazgatóságtól ki nem vétettek, az illető részvényalírók gyakorolhatják a szavazati jogot.

Két részvény egy szavazatra jogosít. Egyszáz szavazatnál többet egy személy nem gyakorolhat.

Budapesten, 1894. évi június hó 10-én.

1—2 Az igazgatóság.

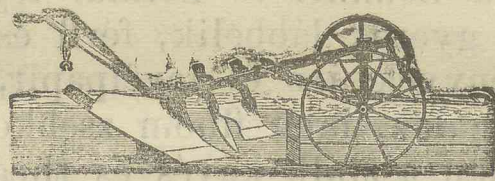
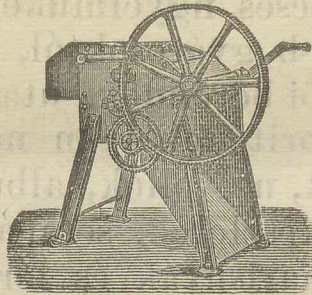
(Utánnymat nem díjaztatik.)

POSNER ÁBRAHÁM

első szilágysági vas és ércöntőde, rézmű- és gépgyára

Szilágysági Somlyón.

Ajánl hazai gyártmányu gőzcséplő készleteket és mindennemű gazdasági gépeket, tart mindenféle szükségleti cikkeket gőzmalmok, szeszgyárak, gőzfürdők, gőzfűrészek, olajgyárak, stb. részére s azokat jutányos árban és kedvező részletfizetés mellett ad.

Egyszersmind tisztelettel értesíti a n. é. gazdaközönséget és gőzgéptulajdonosokat, miszerint a gőzhajtásra berendezett gépgyárát újabban vasöntődével is ellátta, mely által az összes előfordulható munkálatokat tetemesen lecsökkentheti árban készítheti el.

A nagyérdemű gazdaközönség eddig tanusított szives párforását ismételtén kérve maradtam tisztelettel:

9. 12

Posner Ábrahám.

Kwizda-féle

korneuburgi marha-táppor
lovak, szarvasmarha és juhok számára.

40 év óta a legtöbb istállóban használatban, étvágyhiánytól, rossz emésztéstől, valamint teheneknél a tej javítása s a tejelő-képesség fokozása céljából.

Egy dobozzal 70 krajcár.

Fél dobozzal 35 krajcár.

Megszerezhető
gyógyszertáraiban

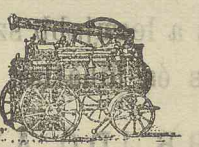
Ausztria-Magyarország
és drogistáinál.

Fő letét: Kwizda Ferenc János

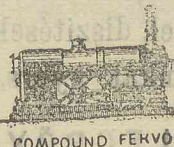
osztrák cs. és kir. és román kir. udvari szállító kerületi gyógyszertárában
Korneuburgban, Bécs mellett.

Tessék a főnebbi védjegyre ügyelni, s a vételnél határozottan kifejezni:

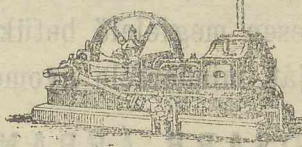
Kwizda-féle korneuburgi marha-táppor.

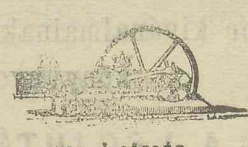
MARSHALL-FÉLE GŐZMOZGONY

COMPOUND FEKVŐ GŐZMOZGONY

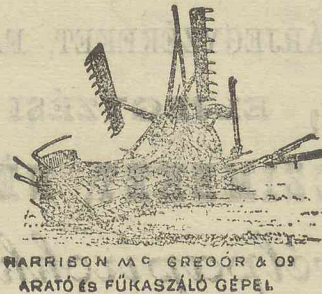
COMPOUND GŐZGÉP

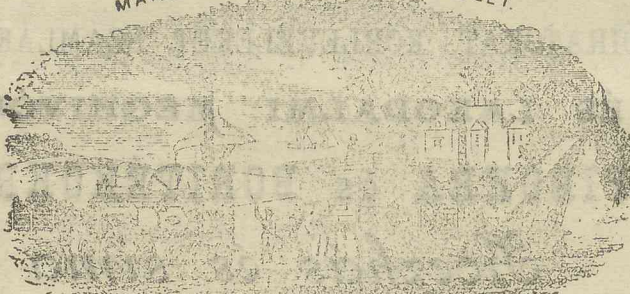
FEKVŐ GŐZGÉP

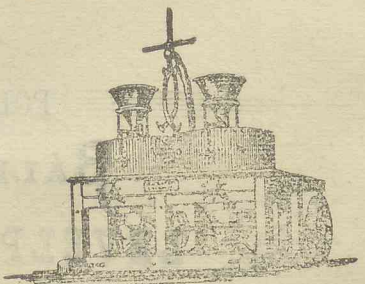
UTI MOZGONY

HARRISON & CO. GÉPÉK ÉS FÜKASZÁLÓ GÉPEI

MARSHALL-FÉLE GŐZCSÉPLŐKÉSZLET

SZÁLLITHATÓ MALMOK teljes malom-berendezések minden rendszer szerint

GRAEPEL HUGÓ

GÉP-ÉS ROSTALEMEZ-GYÁR, MALOMÉPÍTÉSZET

MARSHALL, SONS & CO Limited

VEZÉRÜGYNÖKE.

BUDAPEST, V. KÜLSŐ VÁCZI-ÚT 46.

Árjegyzékek kívánatra bérmentve.

Kitűnő gépek
Jutányos árak.
Kedvező feltételek.

Kitűnő gépek
Jutányos árak.
Kedvező feltételek.